

Előszó

Az antropológusok hagyományosan tudományos monográfiákban írnak más népekről. E kissé száraz és barátságtalan kötetek szerzői mindentudók, és olimposzi magasságokból tekintenek alá. Nemcsak egy kultúra olyan mély megértésére képesek, ami még a „bennszülöttek” képességeit is felülmúlja, de soha nem hibáznak, és soha nem vezetik félre önmagukat vagy mások őket. Útmutatásaik segítségével az idegen kultúrák útvesztőiben soha nem lehet eltévedni. Nincs érzelmi életük. Sosem izgatottak vagy lehangoltak. Legfőképp sohasem kedvelik, de nem is idegenkednek attól a néptől, amit tanulmányoznak.

Ez nem egy ilyen monográfia. Ez a könyv egy „új” néppel – valójában egy teljesen „új” kontinenssel – való megismerkedés első kísérleteiről szól. Tévtudakat és nyelvi hiányosságokat, megcáfolt prekonceptiókat és önámítást, illetve mások által elkövetett megtévesztéseket dokumentál. Mindenekelőtt nem

általánosításokról, hanem egyénekkal való váratlan találkozásokról szól.

Szigorúan vett antropológiai szempontból e találkozások értékét csorbítja az a tény, hogy nem a helyiek nyelvén került rájuk sor, hanem indonézül. Az Indonéz Köztársaságban több száz, ha ugyan nem több ezer helyi nyelvet beszélnek. Az első közeledések éppen ezért mindig nemzeti nyelven történnek, és használata jelzi a szóban forgó kapcsolat kezdeti természetét. Ezek a kapcsolatok – az alatt a két év alatt, amelyről ez a könyv szól – mindazonáltal igazi személyes és érzelmi töltettel bíró kapcsolatokká váltak.

A monográfiákat fordítva írják. Hamis rendet erőltetnek a valóságra, amelyben minden a helyén van. Ez a könyv viszont azon tapasztalatokkal párhuzamosan íródott, amelyeket dokumentál. Teljesen más könyv születhetett volna a jelenleg a londoni Museum of Mankind kiállítótermeiben álló nagyszerű toradzsza rizscsúrtól kiindulva, ami bemutatja azt, hogyan nyert a felépítésének terve etnográfiai, pénzügyi és muzeológiai értelmet. De nem így történt.

Sokan segítették azt a vállalkozást, melyről ez a könyv szól. Angliában a British Museum igazgatója és igazgatótanácsa rendelkezett elég képzelőerővel ahhoz, hogy ezt a kockázatos vállalkozást anyagilag támogassa. Jean Rankie és Malcolm McLeod fáradhatatlan és értő támogatása nélkül erre soha nem kerülhetett volna sor.

Indonéziában köszönet illeti Ibu Hariyati Soebadiót a Departemen Pendidikan dan Kebudayaan-

tól,¹ valamint Bapak Yoop Avét és Luther Barrungot a Departemen Parposteltól,² akik kézen fogva vezettek végig a hivatali útvesztőkön, melyeken az ő folyamatos jóindulatuk nélkül soha nem igazodtam volna el. Bapak Yakob és Bupati Toradzsaföldről,³ Bapak Patandianan a Sospoltól és Nico Pasaka mindig segítőkész volt. Mamasában Drs Silas Tarrupadangot illeti hálás köszönet nagylelkű vendégszeretetéért és segítségéért. Amikor szükséghelyzetbe kerültem, Ibu Abbas professzor a Hasanuddin Universityról⁴ mindent megtett annak érdekében, hogy segítsen. Egy anti-köszönetnyilvánítás megilleti Bapak W. Arlent is az Ujung Pandang-i bevándorlási hivatalban.

Szintén hálás vagyok H. E. Bapak Suhartoyónak és Bapak Hidayatnak a londoni indonéz követségen, valamint különös köszönet illeti Bapak W. Miftach-ot is, ugyancsak a londoni indonéz követségről, az egész vállalkozás alatt tanúsított folyamatos támogatásáért és barátságáért.

A jakartai Torajan Foundation – különösképpen Bapak J. Parapak és Bapak H. Parinding – a toradzsza kiállítás ötlete iránt annak első megfogalmazó-

---

¹ Oktatási és Kulturális Minisztérium (A lábjegyzetek a fordító megjegyzései).

² Idegenforgalmi, Posta és Távközlési Minisztérium.

³ Tana Toraja (Toradzsaföld) Indonéziában Szulavézi szigetén (régii nevén Celebesz), Dél-Szulavézi tartomány egyik kormányzósága. A tartományi székhelytől, Makassartól kb. 300 km-re északra, a sziget hegyes, középső részén található.

⁴ A Hasanuddin University Makassarban található, és Indonézia egyik legnagyobb egyeteme.

dásától kezdve baráti érdeklődést tanúsított, és anyagi támogatóként lépett fel – ahogy a Garuda Indonesia⁵ is.

Sallehuddin bin Hajji Abdullah Sani optimizmusa, barátsága, támogatása és megértése nélkül ez a terv soha nem fogalmazódhatott volna meg, és nem lehetett volna megvalósítani.

Legfőképpen köszönet illet minden egyszerű toradza férfit és nőt, akik a szívükbe zártak, és ellenszolgáltatás igénye nélkül, személyes kényelmüket figyelmen kívül hagyva segítettek nekem.

Nigel Barley

---

⁵ Indonézia nemzeti légitársasága.